

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītu reģistra likuma 10., 13., 17. pants, 24. panta otrā daļa un piektās daļas 1. punkts, 31. panta ceturtnā daļa, 38. panta piektā daļa, 39. panta ceturtnā daļa un 40. panta trešā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumu projektu "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" (turpmāk – Noteikumu projekts) tiks veikti grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi" (turpmāk – Noteikumi).</p> <p>Kredītu reģistrā iekļautās ziņas tiek izmantotas Kredītu reģistra likumā noteikto mērķu sasniegšanai, t. sk. sniedzot ieguldījumu Latvijas finanšu stabilitātes veicināšanā: nodrošinot Kredītu reģistra dalībniekiem (turpmāk – reģistra dalībnieki), Kredītu reģistra dalībniekiem ar ierobežotu statusu (turpmāk kopā – ierobežoti reģistra dalībnieki) un Valsts kasei papildu iespējas novērtēt klientu, iespējamo klientu, klienta galvnieku un iespējamo klienta galvnieku kredītspēju un Latvijas Bankai papildu iespējas saņemt finanšu tirgus dalībnieku uzraudzībai un makroekonomiskajai analīzei nepieciešamās ziņas, kā arī Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu izpildei.</p> <p>Noteikumu projekts paredz šādus grozījumus Noteikumos:</p> <p>1) lai nodrošinātu Latvijas Banku tās uzdevumu veikšanai ar papildu informāciju par reģistra dalībnieku un Valsts kases izsniegtiem ilgtspējīgiem kredītiem un finanšu pakalpojumiem:</p> <p>a) papildināt noteikumus ar jaunu ziņu "Nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks" (Noteikumu 8.2.¹, 9.2.¹ apakšpunkts un 3.3.2.¹ apakšnodaļa), kuru reģistrā iekļaus reģistra dalībnieks, ja fiziskajai personai izsniegts kredīts mājokļa iegādei vai juridiskai personai izsniegts kredīts nekustamā īpašuma iegādei, norādot galveno piešķirtā finansējuma izmantošanas nolūku (mājokļa vai nekustamā īpašuma iegāde, būvniecība, remonts, pārbūve vai atjaunošana) saskaņā ar "Nekustamā īpašuma finansējuma</p>

	<p>izmantošanas galveno nolūku kodu sarakstu" (jauns Noteikumu 4.¹ pielikums);</p> <p>b) izdarīt grozījumus Noteikumu 3.4.2.² apakšnodaļas 117.³ un 117.⁴ punktā un papildināt minēto apakšnodaļu ar 117.⁵ punktu saistībā ar periodiskās ziņas "Norāde par finansēto objektu" iekļaušanu Kredītu reģistrā, nosakot, ka šo ziņu iekļaus reģistra dalībnieks, ja klienta saistības radušās, finansējot arī Latvijā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, pārbūvi vai atjaunošanu. Iepriekš periodisko ziņu "Norāde par finansēto objektu" reģistrā iekļāva tikai gadījumos, kad finansējums piešķirts Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa iegādei, norādot Kredītu reģistrā valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" transportlīdzekļu reģistrā reģistrēto attiecīgā transportlīdzekļa identifikācijas numuru (VIN jeb šasijas numuru). Turpmāk, iekļaujot Kredītu reģistrā periodisko ziņu "Norāde par finansēto objektu", gadījumos, kad klienta saistības radušās, finansējot transportlīdzekļa iegādi, reģistra dalībnieks papildus norādīs finansētā objekta veidu – "transportlīdzeklis" –, savukārt gadījumos, kad klienta saistības radušās, finansējot nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, pārbūvi vai atjaunošanu, reģistra dalībnieks norādīs finansētā objekta veidu – "nekustamais īpašums" – un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā piešķirto kadastra numuru. Ja klienta saistību rašanās brīdī reģistra dalībniekam nebūs pieejama informācija par finansētā nekustamā īpašuma kadastra numuru, reģistra dalībnieks informāciju par to norādīs, iekļaujot reģistrā periodisko ziņu "Norāde par finansēto objektu" par to kalendāro mēnesi, kurā būs saņēmis informāciju par kadastra numuru;</p> <p>c) papildināt Noteikumus ar jaunu periodisko ziņu "Norāde par finansējumu videi draudzīgiem pasākumiem" (Noteikumu 10.2.³ apakšpunkts un 3.4.2.³ apakšnodaļa), kuru Kredītu reģistrā iekļaus reģistra dalībnieks un Valsts kase saskaņā ar "Finansējuma videi draudzīgiem pasākumiem kodu sarakstu" (jauns Noteikumu 8.² pielikums), norādot, vai finansējums piešķirts ēku energoefektivitātes uzlabošanai, atjaunīgās enerģijas iekārtas iegādei, uzstādīšanai vai remontam vai cita veida videi draudzīgam pasākumam.</p> <p>Prasība iekļaut šajā anotācijas punktā minētās ziņas ļaus Latvijas Bankai makroekonomiskās analīzes ietvaros iegūt precīzākus datus reģistra dalībniekiem noteikto kreditēšanas standartu izvērtēšanai un ar nekustamo īpašumu saistīto aizdevumu statistikas sagatavošanai, kā arī nodrošinās ar papildu informāciju klimata pārmaiņu</p>
--	---

	<p>pārejas risku analīzes vajadzībām un sniegs papildu iespējas novērtēt videi draudzīgu finansējumu apjomus;</p> <p>2) lai atspoguļotu Kredītu reģistrā gadījumus, kad persona klienta vai klienta galvinieka saistības ieguvusi mantojuma pieņemšanas rezultātā:</p> <p>a) precizēt ziņas "Statuss" nosaukumu un turpmāk dēvēt par ziņu "Personas statuss" (Noteikumu 6.13. un 7.13. apakšpunkts un 58. punkts) un papildināt Noteikumu 58. punktā Kredītu reģistrā iekļaujamās ziņas "Personas statuss" aprakstu, paredzot gadījumos, kad persona atbildību par klienta vai klienta galvinieka saistībām uzņēmusies mantojuma pieņemšanas rezultātā, Kredītu reģistrā norādīt, vai attiecīgās klienta vai klienta galvinieka saistības persona uzņēmusies pilnā vai ar mantojuma masu ierobežotā apmērā, kā arī papildināt Noteikumus ar 58.¹ punktu, nosakot, ka personas statusu turpmāk norāda saskaņā ar "Personas statusu kodu sarakstu" (jauns Noteikumu 1.¹ pielikums);</p> <p>b) precizēt ziņas "Klientu skaits" un ziņas "Klienta galvinieku skaits" nosaukumu un turpmāk dēvēt par ziņu "Klientu skaits, kuri par klienta saistībām atbild vispārējā kārtībā" un ziņu "Klienta galvinieku skaits, kuri galvojumu par klienta saistībām ir snieguši vispārējā kārtībā" (Noteikumu 8.11., 8.12., 9.12. un 9.13. apakšpunkts un 3.3.15. un 3.3.16. apakšnodaļa);</p> <p>c) precizēt Noteikumu 100., 101. un 102. punkta aprakstu, norādot, ka ziņas "Klientu skaits, kuri par klienta saistībām atbild vispārējā kārtībā" vērtība ir esošo solidāro klientu skaits, kuri atbildību par klienta saistībām nav uzņēmušies mantojuma pieņemšanas rezultātā;</p> <p>d) papildināt Noteikumus ar četrām jaunām vispārīgajām ziņām par klienta un klienta galvinieka saistībām: ziņu "Klientu skaits, kuri mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmušies pilnu atbildību par klienta saistībām" (Noteikumu 8.11.¹, 9.12.¹ apakšpunkts un 3.3.15.¹ apakšnodaļa), ziņu "Klientu skaits, kuri mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām" (Noteikumu 8.11.², 9.12.² apakšpunkts un 3.3.15.² apakšnodaļa), ziņu "Klienta galvinieku skaits, kuri mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmušies pilnu atbildību par klienta galvinieka saistībām" (Noteikumu 8.12.¹, 9.13.¹ apakšpunkts un 3.3.16.¹ apakšnodaļa) un ziņu "Klienta galvinieku skaits, kuri mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvinieka saistībām" (Noteikumu 8.12.², 9.13.² apakšpunkts un 3.3.16.² apakšnodaļa), kuras reģistrā veidosies automātiski, iekļaujot ziņas par klienta vai klienta galvinieka saistībām gadījumos, kad persona atbildību par klienta vai klienta galvinieka saistībām</p>
--	--

	<p>uzņēmusies mantojuma pieņemšanas rezultātā, lai identificētu, cik klientiem vai klienta galvniekiem vienu klienta vai klienta galvnieka saistību ietvaros ir piemērots attiecīgais statuss;</p> <p>e) papildināt Noteikumu 8. pielikuma "Klienta saistību izbeigšanās veidu kodu saraksts" koda "50" aprakstu, nosakot, ka nosacījums "zaudējumos norakstītā summa ir vismaz 150 <i>euro</i> un tā veido vismaz 10% no klienta līgumā noteiktā klienta saistību apjoma" nav attiecināms uz klienta saistībām, kuras norakstītas zaudējumos, ja klienta saistības mantinieks laikus (bez atgūšanas darbībām no reģistra dalībnieka, ierobežota reģistra dalībnieka vai Valsts kases puses) nokārtojis un tādējādi tās izbeigtas mantojuma tiesībās paredzētā mantinieka atbildības ierobežojuma dēļ;</p> <p>3) papildināt Noteikumus ar divām jaunām finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības un makroekonomiskās analīzes vispārīgajām ziņām par klienta saistībām, kuras Kredītu reģistrā iekļaus reģistra dalībnieks, kas ir kredītiestāde, ja kredīts izsniegts fiziskai personai mājokļa iegādei saskaņā ar noslēgtu jaunu klienta līgumu, aprēķinot attiecīgos rādītājus saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka kredītriska pārvaldīšanas prasības:</p> <p>a) ziņu "Parāda apkalpošanas izdevumu attiecība pret ienākumiem klienta saistību rašanās brīdī" (<i>debt service to income ratio at origination; DSTI-O</i>) (Noteikumu 12.1.10.¹ apakšpunkts un 3.5.1.10.¹ apakšnodaļa), kuru iekļaujot, norādīs klienta kredītmaksājumu finanšu nozares iestādēm kopējā apmēra mēnesī attiecības pret vidējiem mēneša ienākumiem rādītāja vērtību klienta saistību rašanās brīdī;</p> <p>b) ziņu "Parāda attiecība pret gada ienākumiem klienta saistību rašanās brīdī" (<i>debt to income ratio at origination; DTI-O</i>) (Noteikumu 12.1.10.² apakšpunkts un 3.5.1.10.² apakšnodaļa), kuru iekļaujot, norādīs visu klienta parādsaistību pret finanšu nozares iestādēm un iespēju robežās arī pret nefinanšu sabiedrībām, ieskaitot kredītu, kuram klients ir pieteicies, un piešķirtos, taču vēl neizmantotos kredītus, bet atskaitot parādsaistības, kuras tiktu dzēstas plānotā kredīta piešķiršanas rezultātā, attiecības pret gada ienākumiem rādītāja vērtību klienta saistību rašanās brīdī.</p> <p>Iegūtos datus Latvijas Banka izmantos makrouzraudzības politikas pasākumu īstenošanai un datus balstītai makrouzraudzības analīzei. Vienlaikus attiecīgie dati apkopotā veidā nepieciešami arī eirozonas līmeņa finanšu stabilitātes risku novērtējumam;</p>
--	--

	<p>4) papildināt Noteikumus ar jaunu finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības un makroekonomiskās analīzes periodisko ziņu "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)" (Noteikumu 12.3.38.¹ apakšpunkts un 3.5.3.38.¹ apakšnodaļa). Minēto ziņu Kredītu reģistrā iekļaus reģistra dalībnieks, kas ir kredītiestāde vai Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība, sniedzot ziņas par fiziskajām personām izsniegtiem kredītiem mājokļa iegādei un juridiskajām personām izsniegtiem kredītiem, ja to vērtības samazinājuma veids saskaņā ar Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem (turpmāk – SFPS) atbilst 1. posmam (t.i., klienta saistību vērtība nav samazinājusies un tām saskaņā ar SFPS ir piemēroti atskaitījumi kredītu zaudējumiem, kuru summa līdzvērtīga kredītu zaudējumiem, kas gaidāmi 12 mēnešu periodā) un to uzkrājumu aplēsē izmanto kolektīvo pieeju (tiek vērtēti grupā).</p> <p>Prasība iekļaut minēto ziņu sniegs papildu iespējas Latvijas Bankai finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības jomā finanšu tirgus dalībnieku kredītportfeļa riska līmeņa novērtēšanai, nosakot uzkrājumu apmēru paredzamajiem kredītzaudējumiem, un makroekonomiskās analīzes jomā, citstarp analizējot monetārās politikas lēmumu transmisiju Latvijā;</p> <p>5) precizēt Kredītu reģistrā iekļaujamās ziņas "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība" nosaukumu un turpmāk to dēvēt par ziņu "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši IRB pieejai)" (Noteikumu 12.3.36. apakšpunkts un 3.5.3.36. apakšnodaļa), lai nošķirtu attiecīgo ziņu no šīs anotācijas 4. punktā minētās jaunās Kredītu reģistrā iekļaujamās ziņas;</p> <p>6) precizēt Noteikumu 283. punktā Kredītu reģistrā iekļaujamās ziņas "Riska darījuma riska svērtā vērtība" (<i>risk-weighted exposure amount</i>) aprakstu, paredzot, ka riska darījuma riska svērto vērtību kalendārā ceturkšņa beigās reģistra dalībnieks, kas ir Latvijā reģistrēta kredītiestāde vai Latvijā reģistrētas kredītiestādes meitas sabiedrība, citstarp aprēķinās, ņemot vērā arī kredītriska kapitāla prasības pieaugumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regula (ES) Nr. 575/2013) 123.a panta prasībām, kas stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī;</p> <p>7) izteikt jaunā redakcijā "Riska darījuma kategoriju kodu sarakstu" (Noteikumu 26. pielikums), ņemot vērā</p>
--	---

	<p>grozījumus Regulas (ES) Nr. 575/2013 112. un 147. pantā, kas stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī, citstarp papildinot minēto sarakstu ar jauniem riska darījuma kategorijas veidiem: riska darījums ar reģionālajām pašvaldībām, vietējām pašpārvaldēm un publiskā sektora struktūrām (jauns kods "15"), riska darījumi KIU daļu (t.i., kolektīvo ieguldījumu uzņēmumā daļu) vai ieguldījumu apliecību veidā (jauns kods "65") un pakārtoto parāda vērtspapīru riska darījumi (jauns kods "195"). Vienlaikus, ņemot vērā Regulas (ES) Nr. 575/2013 147. panta pārmaiņas, noteikts, ka "Riska darījuma kategoriju kodu saraksta" kods "40" un "190" pēdējo reizi izmantojams, norādot riska darījumam piemēroto riska darījuma kategoriju 2024. gada beigās saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 prasībām, kas bija spēkā līdz 2024. gada 31. decembrim;</p> <p>8) iekļaut pārejas noteikumu (432. punkts), nosakot, ka pārmaiņas šīs anotācijas sadaļas 6. punktā minētās ziņas vērtības noteikšanā piemēro un riska darījuma kategorijas veidu saskaņā ar šīs anotācijas sadaļas 7. punktā minēto jaunā redakcijā izteikto riska darījuma kategoriju kodu sarakstu nosaka, sākot ar 2025. gada 1. aprīli (par stāvokli 2025. gada 31. martā);</p> <p>9) iekļaut pārejas noteikumu (433. punkts), nosakot, ka Noteikumu 12.4. apakšpunktā minētās periodiskās riska darījumu raksturojošās ziņas par stāvokli 2025. gada 31. martā Kredītu reģistrā iekļauj līdz 2025. gada 30. jūnijam, tādējādi paredzot termiņu, kas ir ilgāks par Noteikumu 336. punktā noteikto, lai nodrošinātu pienācīgu pārejas periodu šīs anotācijas sadaļas 8. punkta īstenošanai;</p> <p>10) iekļaut pārejas noteikumu (434. punkts), nosakot, ka šīs anotācijas sadaļas 4. punktā minēto ziņu Kredītu reģistrā iekļauj, sākot ar 2025. gada 1. novembri (par stāvokli 2025. gada 31. oktobrī);</p> <p>11) iekļaut pārejas noteikumu (435. punkts), nosakot, ka šīs anotācijas 2. punkta a) apakšpunktā minēto ziņu saskaņā ar šīs anotācijas 2. punkta a) apakšpunktā minēto personas statusu kodu sarakstu iekļauj Kredītu reģistrā, sākot ar 2025. gada 1. novembri. Savukārt līdz 2025. gada 31. decembrim būs jāpārbauda un jāaktualizē Kredītu reģistrā iekļauto šīs anotācijas 2. punkta a) apakšpunktā minēto ziņu tādām spēkā esošām klienta vai klienta galvinieka saistībām, kurās personas statuss ir mainījies mantojuma pieņemšanas rezultātā, sākot ar 2025. gada 1. janvāri;</p>
--	---

	<p>12) iekļaut pārejas noteikumu (436. punkts), nosakot, ka šīs anotācijas 1. punkta b) apakšpunktā minēto ziņu, norādot finansētā objekta veidu, iekļauj Kredītu reģistrā, sākot ar 2025. gada 1. decembri (par stāvokli 2025. gada 30. novembrī) par spēkā esošām klienta saistībām, kurās finanšu vai operatīvais līzings piešķirts transportlīdzekļa iegādei, kā arī nosakot, ka gadījumos, kad finansējums piešķirts nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai, pārbūvei vai atjaunošanai, šīs anotācijas 1. punkta b) apakšpunktā minēto ziņu Kredītu reģistrā iekļauj par klienta saistībām, kuru sākuma datums ir 2025. gada 1. novembris vai vēlāks;</p> <p>13) iekļaut pārejas noteikumu (437. punkts), nosakot, ka gadījumos, kad finansējums piešķirts transportlīdzekļa iegādei un šīs anotācijas 1. punkta b) apakšpunktā minētā ziņa par klienta saistībām iekļauta Kredītu reģistrā no 2023. gada 31. janvāra līdz 2024. gada 31. oktobrim, Latvijas Banka 2025. gada 1. decembrī šādām klienta saistībām norāda finansētā objekta veidu – "transportlīdzeklis";</p> <p>14) iekļaut pārejas noteikumu (438. punkts), nosakot, ka šīs anotācijas 1. punkta c) apakšpunktā minēto ziņu Kredītu reģistrā iekļauj, sākot ar 2025. gada 1. decembri (par stāvokli 2025. gada 30. novembrī) par klienta saistībām, kuru sākuma datums ir 2025. gada 1. novembris vai vēlāks;</p> <p>15) iekļaut pārejas noteikumu (439. punkts), nosakot, ka šīs anotācijas 1. punkta a) apakšpunktā un 3. punktā minētās ziņas Kredītu reģistrā iekļauj, sākot ar 2025. gada 1. novembri par klienta saistībām, kuru sākuma datums ir 2025. gada 1. novembris vai vēlāks;</p> <p>16) iekļaut pārejas noteikumu (440. punkts), nosakot, ka Latvijas Banka 2025. gada 1. novembrī Kredītu reģistrā pārsauc šīs anotācijas 2. punkta a) un b) apakšpunktā un 5. punktā minētās ziņas.</p> <p>Vienlaikus Noteikumu projekts ietver redakcionāla rakstura precizējumus, kas neietekmē ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā apjomu un kārtību.</p>
<p>Legitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekta legitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Konkrēti, legitīmais mērķis – sabiedrības labklājība – tiek sasniegts, iekļaujot Kredītu reģistrā detalizētas ziņas par izsniegtajiem kredītiem un garantijām (galvojumiem) un izmantojot tās Kredītu reģistra likumā noteiktajiem uzdevumiem, t. sk. reģistra dalībnieku un</p>

	<p>Valsts kases klientu, iespējamo klientu, klienta galvinieku un iespējamo klienta galvinieku kredībspējas vērtēšanai, Latvijas Bankas uzdevumu veikšanai un valsts pārvaldes uzdevumu izpildes veicināšanai. Tādējādi ar kvalitatīvām, detalizētām Kredītu reģistrā iekļautajām ziņām tiek nodrošināti to lietotāji un lēmumu pieņēmēji, kuri var vairot sabiedrības labklājību, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus. Vienlaikus kvalitatīvāki un detalizētāki dati Latvijas Bankas un valsts pārvaldes uzdevumu izpildes veicināšanai paaugstina kopējo sabiedrības labklājības līmeni, nodrošinot sabiedrību ar informāciju, kas nepieciešama, lai veiktu analīzi normatīvajos aktos noteikto uzdevumu ietvaros. Savukārt legitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, Kredītu reģistrā iekļauto ziņu apstrādi veicot tādā veidā, kāds nodrošina to konfidencialitāti un attiecīgi aizsargā reģistra dalībnieku, ierobežotu reģistra dalībnieku un Valsts kases tiesības un tiesiskās intereses.</p> <p>Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt reģistra dalībnieku, ierobežotu reģistra dalībnieku un Valsts kases uzticēšanos Latvijas Bankai, Latvijas Banka Kredītu reģistrā iekļautās ziņas izmanto tikai Kredītu reģistra likumā noteikto uzdevumu izpildei.</p>
Samērīgums	<p>Latvijas Banka Kredītu reģistrā iekļautās ziņas izmanto, lai izpildītu tai Kredītu reģistra likumā noteiktos uzdevumus, kuri attiecas uz Kredītu reģistra uzturēšanu, kā arī uzdevumus, kuri saistīti ar finanšu tirgus dalībnieku uzraudzību, finanšu statistikas un makroekonomisko analīzi un Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā.</p> <p>Noteikumu projekts papildinās un precizēs Noteikumus šīs anotācijas sadaļā "Mērķis un būtība" noteiktajā veidā. Pienākums reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei Kredītu reģistrā iekļaut ziņas par klientu saistībām, kuras izriet no finanšu pakalpojuma ar kredītrisku, jau ir noteikts Kredītu reģistra likumā.</p> <p>To klienta saistību, par kurām ziņas ir iekļautas Kredītu reģistrā, apraksta precizēšana vai papildināšana, kā arī Kredītu reģistrā iekļaujamo ziņu kopas paplašināšana ar jaunām ziņām ir vispiemērotākais risinājums gan reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei, kuriem ziņas par klienta un klienta galvinieka saistībām (personas statuss (klienta vai klienta galvinieka atbildība par saistībām pilnā apmērā vai pilna vai ierobežota atbildība mantojuma pieņemšanas ceļā) un klientu vai klienta galvinieku skaits, norāde par finansēto</p>

	<p>objektu, nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks, norāde par finansējumu videi draudzīgiem pasākumiem) tiks izsniegta to klientu, klienta galvnieku, iespējamo klientu un iespējamo klienta galvnieku kredīspējas novērtēšanai, tādējādi sniedzot tiem papildu iespējas kredītriska pārvaldīšanai, gan Latvijas Bankai normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei.</p> <p>Prasība papildināt vai precizēt Kredītu reģistrā iekļautās ziņas (personas statuss, norāde par finansēto objektu, riska darījuma riska svērtā vērtība, riska darījuma kategoriju kodu saraksts) un iesniegt jaunas klienta saistības raksturojošas ziņas (nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks, norāde par finansējumu videi draudzīgiem pasākumiem, parāda apkalpošanas izdevumu attiecība pret ienākumiem klienta saistību rašanās brīdī, parāda attiecība pret gada ienākumiem klienta saistību rašanās brīdī, klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)), vienlaikus paredzot reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei atbilstošu pārejas periodu (vairāk nekā desmit mēnešu) attiecīgo Noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai, ir samērīgākais risinājums, lai Latvijas Banka neveidotu paralēlu ziņu pieprasīšanas plūsmu attiecīgo klienta saistības raksturojošo ziņu iegūšanai. Tādējādi Latvijas Banka vienviet iegūs normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamās ziņas ar nekustamo īpašumu saistīto aizdevumu statistikas precizēšanai, klimata pārmaiņu pārejas risku analīzes vajadzībām, videi draudzīga finansējuma apjoma novērtēšanai, ņemot vērā ziņas par transportlīdzekli vai nekustamo īpašumu, kuram finansējums piešķirts, kā arī makroekonomiskās analīzes ietvaros iegūs pilnīgākus un precīzākus datus, lai izvērtētu kā reģistra dalībnieki ievēro noteiktos kredītēšanas standartus. Noteikumu pilnveidošana un Kredītu reģistrā iekļauto ziņu kopas papildināšana ar jaunām ziņām sniegs būtisku atbalstu Latvijas Bankai finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības jomā finanšu tirgus dalībnieku kredītportfeļa riska līmeņa novērtēšanai un makroekonomiskās analīzes jomā, tostarp arī kā nacionālajai makrouzraudzības iestādei, novērtējot kredītēšanas standartu piemērošanu nekustamā īpašuma kredītiem, ko paredz Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas rekomendācija par nekustamā īpašuma datu nepilnību novēršanu (ESRK/2016/14).</p> <p>Ievērojot reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei nepieciešamo pārejas periodu Noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai, kā samērīgākais risinājums šīs anotācijas 6. un 7. punktā</p>
--	---

	<p>minēto Noteikumu projekta normu pārmaiņu piemērošanai ir noteikts 2025. gada 1. aprīlis, šīs anotācijas 1. punkta a) apakšpunktā, 2. punkta a) apakšpunktā un 3. un 4. punktā minēto Noteikumu projekta normu, kuras paredz jaunu ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā, piemērošanai ir noteikts 2025. gada 1. novembris, savukārt šīs anotācijas 1. punkta b) un c) apakšpunktā minēto Noteikumu projekta normu, kuras paredz jaunu ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā, piemērošanai ir noteikts 2025. gada 1. decembris.</p> <p>Ņemot vērā minēto, iespējamais reģistra dalībnieku, ierobežoto reģistra dalībnieku un Valsts kases tiesību ierobežojums, nosakot tiem papildu ziņu iekļaušanas Kredītu reģistrā prasības, ir mazāks par ieguvumu sabiedrībai kopumā, ko sniedz Kredītu reģistrā iekļauto ziņu apkopšanā iegūtie rezultāti un novērtējumi, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus.</p>
Spēkā stāšanās	<p>Noteikumu projekts stājas spēkā vispārējā kārtībā. Šīs anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 8. punktā minēto Noteikumu projektā ietverto normu pārmaiņas, kuras izriet no starptautiskos tiesību aktos noteiktām pārmaiņām, būs piemērojamas ar 2025. gada 1. aprīli. Šīs anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 10., 11. un 15. punktā minētās Noteikumu projektā ietvertās normas, kas attiecas uz jaunu ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā, būs piemērojamas ar 2025. gada 1. novembri, un 12. un 14. punktā minētās Noteikumu projektā ietvertās normas, kas attiecas uz jaunu ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā, būs piemērojamas ar 2025. gada 1. decembri.</p>
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	<p>Noteikumu projekta pārmaiņu ieviešana radīs nelielu ietekmi uz Latvijas Bankas budžeta izdevumiem – IT izstrādes 0.1 PLE (pilna laika ekvivalents), kas tiks iekļauts kopējās Kredītu reģistra uzturēšanas izmaksās.</p>
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	<p>Šīs anotācijas sadaļā "Mērķis un būtība" minētās Noteikumu projekta normas rada papildu administratīvo slogu reģistra dalībniekiem, ierobežotiem reģistra dalībniekiem un Valsts kasei. Reģistra dalībnieki un tos pārstāvošās asociācijas (Latvijas Finanšu nozares asociācija, Latvijas Apdrošinātāju asociācija, Latvijas kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienība), ierobežotie reģistra dalībnieki, kā arī Valsts kase ir informēti par Noteikumu projektu 2024. gada 18. oktobra attālinātās tikšanās laikā.</p>
Saistītie dokumenti	<p>Latvijas Bankas 2022. gada 24. oktobra noteikumi Nr. 226 "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku" un ar tiem saistītais Latvijas Bankas tīmekļvietnē www.bank.lv publicētais tehniskais apraksts "Kredītu reģistra failu un tīmekļa pakalpojumu formāti un struktūra".</p>

Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība" un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība.</p> <p>Par Noteikumu projektu reģistra dalībnieki un tos pārstāvošās asociācijas, ierobežoti reģistra dalībnieki, kā arī Valsts kase tika informēti 2024. gada 18. oktobrī.</p>
Saskaņošanas rezultāti	<p>Latvijas Banka saņēma Latvijas Finanšu nozares asociācijas, "Swedbank" AS, SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārus par Noteikumu projektu, kuri ir apkopoti šīs anotācijas pielikumā.</p> <p>Par saņemtajiem komentāriem Latvijas Banka sagatavoja viedokli un 2024. gada 4. decembrī to apsprieda kopīgi ar visiem komentāru sniedzējiem sanāksmē, kura tika rīkota videokonferences režīmā.</p> <p>Diskusijas rezultātā panāktā vienošanās atspoguļota šīs anotācijas pielikumā.</p>

Pielikums
Latvijas Bankas noteikumu projekta
"Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos
Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi" anotācijai

Sabiedrības līdzdalības laikā saņemto priekšlikumu par Latvijas Bankas noteikumu projektu "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" apkopojums

Latvijas Banka 2024. gada 19. novembrī publicēja noteikumu projektu "Grozījumi Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumos Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi"" (turpmāk – Noteikumu projekts) sabiedrības līdzdalībai komentāru, motivētu priekšlikumu vai iebildumu sniegšanai līdz 2024. gada 27. novembrim. Komentārus iesniedza Latvijas Finanšu nozares asociācija, "Swedbank" AS, SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV". Latvijas Banka ir iepazīsinies ar iesniegtajiem komentāriem un sniedz savu viedokli.

Nr. p.k.	Sabiedrības līdzdalībai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Izteiktais iebildums (priekšlikums) par projekta konkrēto punktu, norādot sabiedrības pārstāvi	Latvijas Bankas viedoklis par izteikto iebildumu (priekšlikumu) un norāde, vai tas ņemts vērā														
1.	<p>Noteikumu projekta 1.1. apakšpunkts ziņa "Personas statuss" un 1.29. apakšpunkts Personas statusu kodu saraksts.</p> <p>1.29. papildināt noteikumus ar 1.¹ pielikumu šādi redakcijā:</p> <p style="text-align: right;">^{1.1} pielikums Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumiem Nr. 160</p> <p>Personas statusu kodu saraksts</p> <table border="1" data-bbox="286 1093 667 1257"> <thead> <tr> <th>Personas statuss</th> <th>Kods</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta saistībām</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā</td> <td>G</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām</td> <td>H</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām</td> <td>I</td> </tr> </tbody> </table>	Personas statuss	Kods	Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām	B	Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta saistībām	C	Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām	D	Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā	G	Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām	H	Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām	I	<p>Latvijas Finanšu nozares asociācijas komentārs:</p> <p><u>Mantošanas jaunais regulējums</u></p> <p>Vēlamies precizēt situāciju, kad klienta galvnieks manto klienta saistības atbilstoši jaunajam regulējumam, proti, mantojuma pieņemšanas rezultātā viņš kļūst par mantinieku un atbild par klienta saistībām ierobežotā apmērā, bet, kā galvnieks turpina būt atbildīgs par saistībām pilnā apmērā.</p> <p>Kādu statusu mantiniekam/klienta galvniekam korektāk piemērot šādā gadījumā: "B" – kā personai, kurai jau bija statuss attiecīgajās saistībās, pēc analogijas ar līdzzaizņēmēju, kas ir mantojis klienta saistības, bet viņa statuss netiks mainīts, vai "C", jo apstākļi, kas viņš ar atbildīgs pilnā apmērā ir būtiskāk?</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Ja kredīta ietvaros ir vismaz divi klienti (klients, kas ir mantojuma atstājējs, un vēl vismaz viens klients) un klienta galvnieks, kas ir mantinieks, tad mantojuma pieņemšanas rezultātā Kredītu reģistrā (turpmāk – reģistrs) ieraksts par klienta galvnieku netiek mainīts, jo attiecīgā persona kā klienta galvnieks turpina būt atbildīga par klienta saistību izpildi pilnā apmērā (turpmāk saskaņā ar jauno "Personas statusu kodu sarakstu" šādā gadījumā norādāms kods "G" – klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā).</p>
Personas statuss	Kods																
Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām	B																
Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta saistībām	C																
Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām	D																
Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā	G																
Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņemas pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām	H																
Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām	I																

			Ja kredīta ietvaros ir tikai viens klients, kas ir mantojuma atstājējs, un viens klienta galvinieks, kas ir mantinieks, tad mantojuma pieņemšanas rezultātā reģistrā ieraksts par klienta galvinieku ir jāmaina, saskaņā ar jauno "Personas statusu kodu sarakstu" norādot kodu "C" – klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmieš pilnu atbildību par klienta saistībām, jo persona atbild par visu saistību izpildi (kas izriet no klienta galvinieka statusa).																		
2.	Nav	<p>Latvijas Finanšu nozares asociācijas komentārs:</p> <p><u>Par NACE 2.1 ieviešanu</u> Vai ir gūta skaidrība jautājumā par NACE 2.1 redakcijas piemērošanu Kredītu reģistram ziņojamiem datiem? Ņemot vērā ka NACE 2.1 ieviešana dažādos pārskatos būs jānodrošina atšķirīgā laika nogrieznī un tas rada papildus izstrādes kredītiestādei, jo faktiski vienlaicīgi būs jāuztur divi klasifikatori-būtu ļoti nozīmīgi šo informāciju uzzināt pēc iespējas laicīgāk.</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Pārmaiņas Noteikumu projekta tekstā nerada, jo Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumu Nr. 160 "Kredītu reģistra noteikumi" 60. punktā (turpmāk – Noteikumi) ziņas "Tautsaimniecības nozare" saturā ir ietverta atsauce uz sākotnējo NACE regulu.</p> <p>Saprotam reģistra dalībnieku vēlmi šīs pārmaiņas realizēt vienlaikus ar pārmaiņām citos normatīvajos noteikumos, kuri regulē statistisko datu sniegšanu, tāpēc par NACE 2.2 red. piemērošanas sākuma laiku informēsim savlaicīgi.</p>																		
3.	<p>Noteikumu projekta 1.32. apakšpunkts.</p> <p>1.32. papildināt noteikumus ar 8.² pielikumu šādi redakcijā:</p> <p style="text-align: right;"><small>*8.² pielikums Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumiem Nr. 160</small></p> <p>Finansējuma videi draudzīgiem pasākumiem kodu saraksts</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Videi draudzīgo pasākumu, kam piešķirts finansējums, veids</th> <th>Kods</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Finansējums ēkas energoefektivitātes uzlabošanai (t.sk. ēkas siltināšanai)</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Finansējums atjaunojamās enerģijas iekārtām (t.sk. iegādei, uzstādīšanai, remontam):</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Saules enerģijas iekārtai</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Vēja enerģijas iekārtai</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>Ūdens enerģijas iekārtai</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Transportlīdzekļa uzlādes iekārtai vai stacijai</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Enerģijas uzkrāšanas iekārtai</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Finansējums cita veida videi draudzīgam pasākumam (t.sk. tehnoloģiskā un ražošanas procesā)</td> <td>90</td> </tr> </tbody> </table>	Videi draudzīgo pasākumu, kam piešķirts finansējums, veids	Kods	Finansējums ēkas energoefektivitātes uzlabošanai (t.sk. ēkas siltināšanai)	10	Finansējums atjaunojamās enerģijas iekārtām (t.sk. iegādei, uzstādīšanai, remontam):		Saules enerģijas iekārtai	21	Vēja enerģijas iekārtai	22	Ūdens enerģijas iekārtai	23	Transportlīdzekļa uzlādes iekārtai vai stacijai	24	Enerģijas uzkrāšanas iekārtai	25	Finansējums cita veida videi draudzīgam pasākumam (t.sk. tehnoloģiskā un ražošanas procesā)	90	<p>Latvijas Finanšu nozares asociācijas komentārs:</p> <p><u>Par finansējumu videi draudzīgiem pasākumiem</u> Ja klients kredīta pieteikumā būs atzīmējis, ka īsteno vienu vai vairākus no videi draudzīgiem pasākumiem (8.² pielikums), vai pareizi saprotam, ka kreditoram netiek uzlikts pienākums gūt pārlicību, ka klients kredīta pieteikumā norādītos pasākumus ir veicis? Kā jau iepriekš norādīts- jārēķinās, ja šāds pienākums tomēr tiek prasīts, tas būs gan papildus slogs kreditoram, gan klientam, jo papildus tiks pieprasīta dokumentācija par plānu īstenošanu.</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Noteikumu projekts neuzliek reģistra dalībniekam pienākumu pārliecināties, vai klients ir veicis kredīta pieteikumā norādītos pasākumus.</p>
Videi draudzīgo pasākumu, kam piešķirts finansējums, veids	Kods																				
Finansējums ēkas energoefektivitātes uzlabošanai (t.sk. ēkas siltināšanai)	10																				
Finansējums atjaunojamās enerģijas iekārtām (t.sk. iegādei, uzstādīšanai, remontam):																					
Saules enerģijas iekārtai	21																				
Vēja enerģijas iekārtai	22																				
Ūdens enerģijas iekārtai	23																				
Transportlīdzekļa uzlādes iekārtai vai stacijai	24																				
Enerģijas uzkrāšanas iekārtai	25																				
Finansējums cita veida videi draudzīgam pasākumam (t.sk. tehnoloģiskā un ražošanas procesā)	90																				

4.	<p>Noteikumu projekta 1.22 apakšpunkts.</p> <p>1.22. izteikt 3.4.2.² apakšnodaļu šādā redakcijā: "3.4.2.² Norāde par finansēto objektu</p> <p>117.³ Ziņu "Norāde par finansēto objektu" reģistrā iekļauj reģistra dalībnieks, ja klienta saistības radušās, finansējot Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa iegādi vai Latvijā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, rekonstrukciju vai renovāciju.</p> <p>117.⁴ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "50" vai "110", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "transportlīdzeklis" – un valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" transportlīdzekļu reģistrā reģistrēto transportlīdzekļa identifikācijas numuru (VIN (<i>vehicle identification number</i>) jeb šasijas numuru).</p> <p>117.⁵ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "80" vai "81" un nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks atbilst "Nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galveno nolūku kodu sarakstā" (4.¹ pielikums)</p>	<p>Latvijas Finanšu nozares asociācijas komentārs:</p> <p>Pie noteikumu projekta 117.³, 117.⁴, 117.⁵ punkta - pievēršam uzmanību, ka pastāv pamatoti apsvērumi, ka šo nav iespējams nodrošināt noteikumos noteiktajā termiņā tādiem aizdevumiem (iespēju kredīta līgums), kur mērķis ir klienta brīvi izvēlēta nekustamā īpašuma iegāde, kas netiek ieķīlāts. Informāciju par iegādāto īpašumu kredītiestāde uzzin tikai pēc tam, kad īpašums ir iegādāts. Iespējams, par šī pienākuma izpildi būtu jāparedz citāds ziņošanas princips, proti nākamā ceturkšņa atskaitē no brīža kad kredītiestādei ir informācija par iegādāto nekustamo īpašumu. Kā arī nav informācijas gadījumos, kur ir tādi kredīti kur tiek finansēti jaunie projekti, kas nav nodoti ekspluatācijā, kā arī nekustamie īpašumi kur plānota atdalīšana un jauna īpašuma izveide. Kredītiestādei par šādiem, slēdzot līgumu, kadastra numuru nemaz nav.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināts Noteikumu projekta anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 1. punkta b) apakšpunkts.</p> <p>Pārmaiņas Noteikumu projekta tekstā nerada.</p> <p>Ziņa "Norāde par finansēto objektu" ir periodiskā ziņa. Komentārā norādītajos gadījumos finansētā nekustamā īpašuma kadastra numuru reģistra dalībnieks varēs norādīt, iekļaujot reģistrā periodiskās ziņas par to kalendāro mēnesi, kurā uzzināta informācija par kadastra numuru. Pēc līdzīgas pieejas šobrīd reģistrā tiek iekļautas ziņas par kadastra numuru par nodrošinājumu izmantotajam nekustamajam īpašumam.</p>
----	--	---	--

	<p>norādītajam kodam "10", "20" vai "40", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "nekustamais īpašums" – un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā piešķirto kadastra numuru.";</p>		
5.	<p>Noteikumu projekta 1.27. un 1.28. apakšpunkts.</p> <p>1.27. papildināt 283. punktā aiz vārda "korekcijām" ar vārdiem "vai kredītriska kapitāla prasības pieaugumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 123.a pantu";</p> <p>1.28. papildināt noteikumus ar 432., 433., 434., 435., 436., 437., 438. un 439. punktu šādā redakcijā: "432. Ziņas "Riska darījuma riska svērtā vērtība" vērtības noteikšanā kredītriska kapitāla prasības pieaugumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 123.a pantu piemēro un riska darījuma kategorijas veidu saskaņā ar jaunā redakcijā izteikto "Riska darījuma kategoriju kodu sarakstu" (26. pielikums) nosaka, sākot ar 2025. gada 1. aprīli (par stāvokli 2025. gada 31. martā).</p> <p>433. Ziņu "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)" iekļauj reģistrā, sākot ar 2025. gada 1. novembri (par stāvokli 2025. gada 31. oktobrī).</p> <p>[..]".</p>	<p>Latvijas Finanšu nozares asociācijas komentārs:</p> <p>Tāpat lūdzam ņemt vērā, ka saskaņā ar European Banking Authority izdotajiem ieviešanas standartiem Implementing Technical Standards amending Commission Implementing Regulation (EU) 2021/451 on supervisory reporting referred to in Article 430 (7) of Regulation (EU) No 575/2013 concerning output floor, credit risk, market risk, operational risk, crypto assets and leverage ratio (final_report_on_amendments_to_the_its_on_supervisory_reporting-crr3_crd6.pdf) ir paredzēti pārejas noteikumi. Attiecīgi - par 2025 gada 1. ceturksni dati ir iesniedzami vēlākais līdz 30.06.2025 (22. pants).</p> <p>Ņemot vērā, ka Kredītu reģistram sniedzamās riska darījumu kategorijas ir tieši saistītas ar CRR 3 ieviešanu, aicinām apsvērt pārskatīt datumu, ar kuru būtu sniedzamas riska ziņas par datiem uz 31.03.2025 un vienādot pieeju ar CRR 3 regulējošo aktu ieviešanu, pagarinot šo ziņu iesniegšanas termiņu, lai tas sakristu ar CRR 3 ieviešanu - attiecīgi vēlākais līdz 30.06.2025.</p>	<p>Ņemts vērā. Sniegts skaidrojums.</p> <p>Noteikumu 336. punkts nosaka, ka periodiskās riska darījumu raksturojošās ziņas iekļauj reģistrā 40 dienu laikā pēc kalendārā ceturkšņa beigām, tādējādi par stāvokli 2025. gada 31. martā attiecīgās ziņas iekļaujamas reģistrā līdz 2025. gada 10. maijam.</p> <p>Ievērojot nepieciešamību konkrētajā gadījumā pagarināt minēto Noteikumos paredzēto termiņu periodisko riska darījumu ziņu iekļaušanai reģistrā, Noteikumu projekta 1.29. apakšpunkts (iepriekšējā Noteikumu projekta redakcijā – 1.28. apakšpunkts) papildināts ar 433. punktu, nosakot ziņu iekļaušanas pārejas periodu visām Noteikumu 12.4. apakšpunktā minētajām periodiskajām riska darījumu raksturojošām ziņām, proti, attiecīgās ziņas par stāvokli 2025. gada 31. martā reģistrā iekļaujamas reģistrā līdz 2025. gada 30. jūnijam.</p> <p>Jaunā redakcija: 1.28. papildināt 283. punktā aiz vārda "korekcijām" ar vārdiem "vai kredītriska</p>

			<p>kapitāla prasības pieaugumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 123.a pantu";</p> <p>1.29. papildināt noteikumus ar 432., 433., 434., 435., 436., 437., 438., 439. un 440. punktu šādā redakcijā:</p> <p>"432. Ziņas "Riska darījuma riska svērtā vērtība" vērtības noteikšanā kredītriska kapitāla prasības pieaugumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 123.a pantu piemēro un riska darījuma kategorijas veidu saskaņā ar jaunā redakcijā izteikto "Riska darījuma kategoriju kodu sarakstu" (26. pielikums) nosaka, sākot ar 2025. gada 1. aprīli (par stāvokli 2025. gada 31. martā).</p> <p><u>433. Šo noteikumu 12.4. apakšpunktā minētās periodiskās riska darījumu raksturojošās ziņas par stāvokli 2025. gada 31. martā iekļauj reģistrā līdz 2025. gada 30. jūnijam.</u></p> <p>434. Ziņu "Klienta saistību nepildīšanas varbūtība (atbilstoši SFPS)" iekļauj reģistrā, sākot ar 2025. gada 1. novembri (par stāvokli 2025. gada 31. oktobrī).</p> <p>[..]"</p>
6.	Noteikumu projekta 1.22. apakšpunkts: 1.22. izteikt 3.4.2. ² apakšnodaļu šādā redakcijā: "3.4.2.² Norāde par finansēto objektu	"Swedbank" AS komentārs: 117. ³ Ziņu "Norāde par finansēto objektu" reģistrā iekļauj reģistra dalībnieks, ja klienta saistības radušās, finansējot Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa iegādi vai Latvijā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, rekonstrukciju vai renovāciju.	Ņemts vērā. Jaunā redakcija: 1.23. izteikt 3.4.2. ² apakšnodaļu šādā redakcijā: "3.4.2.² Norāde par finansēto objektu

<p>117.³ Ziņu "Norāde par finansēto objektu" reģistrā iekļauj reģistra dalībnieks, ja klienta saistības radušās, finansējot Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa iegādi vai Latvijā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, rekonstrukciju vai renovāciju.</p> <p>117.⁴ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "50" vai "110", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "transportlīdzeklis" – un valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" transportlīdzekļu reģistrā reģistrēto transportlīdzekļa identifikācijas numuru (VIN (<i>vehicle identification number</i>) jeb šasijas numuru).</p>	<p>Priekšlikums aizstāt vārdus "rekonstrukcija vai renovācija" ar vārdiem "būves pārbūve vai būves atjaunošana".</p> <p>Pamatojums: Šie termini ir novecojuši un neatbilst Būvniecības likumā noteiktam. Būtu jāmaina visās vietās uz būves pārbūve vai būves atjaunošana</p>	<p>117.³ Ziņu "Norāde par finansēto objektu" reģistrā iekļauj reģistra dalībnieks, ja klienta saistības radušās, finansējot Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa iegādi vai Latvijā reģistrēta nekustamā īpašuma iegādi, būvniecību, <u>pārbūvi</u> vai <u>atjaunošanu</u>.</p> <p>117.⁴ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "50" vai "110", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "transportlīdzeklis" – un valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" transportlīdzekļu reģistrā reģistrēto transportlīdzekļa identifikācijas numuru (VIN (<i>vehicle identification number</i>) jeb šasijas numuru).</p> <p>117.⁵ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "80" vai "81" un nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks atbilst "Nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galveno nolūku kodu sarakstā" (4.¹ pielikums) norādītajam kodam "10", "20" vai "40", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "nekustamais īpašums" – un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā piešķirto kadastra numuru.";</p> <p>Priekšlikums attiecībā uz vārda "rekonstrukcija" aizstāšanu rada</p>
---	---	--

	<p>117.⁵ Ja klienta saistību veids atbilst "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) norādītajam kodam "80" vai "81" un nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galvenais nolūks atbilst "Nekustamā īpašuma finansējuma izmantošanas galveno nolūku kodu sarakstā" (4.¹ pielikums) norādītajam kodam "10", "20" vai "40", iekļaujot reģistrā ziņu "Norāde par finansēto objektu", norāda finansētā objekta veidu – "nekustamais īpašums" – un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā piešķirto kadastra numuru.";</p>		<p>pārmaiņas arī Noteikumu "Klienta saistību veidu kodu sarakstā" (3. pielikums) un "Klienta saistību mērķu kodu sarakstā" (4. pielikums). Tādēļ, lai visā Noteikumu tekstā lietotu vienotu terminoloģiju, Noteikumu projekts papildināts ar 1.1. apakšpunktu: <u>1.1. aizstāt visā noteikumu tekstā vārdu "rekonstrukcija" (attiecīgā locījumā) ar vārdu "pārbūve" (attiecīgā locījumā);</u></p> <p>Vienlaikus, ņemot vērā attiecīgo priekšlikumu par vārdu "rekonstrukcija" un "renovācija" aizstāšanu, precizēts Noteikumu jaunā 4.¹ pielikuma koda "40" apraksts: "Nekustamā īpašuma pārbūve vai atjaunošana".</p>
7.	<p>Noteikumu projekta 1.22 apakšpunkts. Skatīt pie komentāra Nr.4.</p>	<p>"Swedbank" AS komentārs:</p> <p>Iebildums: Šo nav iespējams nodrošināt noteikumos noteiktajā termiņā tādiem aizdevumiem (iespēju kredīta līgums), kur mērķis ir klienta brīvi izvēlēta nekustamā īpašuma iegāde, kas netiek ieķīlāts. Informāciju par iegādāto īpašumu banka uzzin tikai pēc tam, kad īpašums ir iegādāts. Par šī pienākuma izpildi būtu jāparedz citāds ziņošanas princips, proti nākamā ceturksņa atskaitē no brīža kad bankai ir informācija par iegādāto nekustamo īpašumu. Papildus iespēju kredītiem, vēl nāk klāt arī tādi kredīti kur tiek finansēti jaunie projekti, kas nav nodoti ekspluatācijā, kā arī nekustamie īpašumi kur plānota atdalīšana un jauna īpašuma izveide. Mums šādiem kredītiem, slēdzot līgumu, sakumā nav kadastra numuru. Tāpēc šeit nepieciešams veikt izmaiņas ziņas sniegšanas termiņam.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināts Noteikumu projekta anotācijas sadaļas "Mērķis un būtība" 1. punkta b) apakšpunkts.</p> <p>Komentārs sakrīt ar Latvijas Finanšu nozares asociācijas sniegto komentāru Nr. 4. (skatīt sniegto skaidrojumu).</p>
8.	<p>Nav</p>	<p>SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārs:</p> <p>Šobrīd paredzētās izmaiņas Kredītu reģistra noteikumos (turpmāk – Noteikumi) dēļ mantojuma tiesību reformas ir attiecināmas galvenokārt uz Noteikumu 8. un 9. punktu. Savukārt Noteikumu 6.punkts paredz ziņu</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Saskaņā ar Civillikuma 705. pantu ar mantojuma iegūšanu uz mantinieku pāriet, līdz ar mantojuma atstājēja tiesībām, arī</p>

	<p>iesniegšanu par klientu un 7.punkts paredz ziņu iesniegšanu par galvnieku. Kredītu reģistra likuma 1.panta 5. punkts nosaka, ka klients ir persona, kura, <u>pamatojoties uz rakstveida līgumu</u>, Eiropas Savienībā saņem finanšu pakalpojumu ar kredītrisku vai pret kuru, <u>pamatojoties uz rakstveida līgumu</u>, Eiropas Savienībā <u>pārņem no klienta līguma</u> izrietošas prasījuma tiesības, savukārt, šā panta 8.punkts atrunā, ka klienta galvnieks ir persona, kura, <u>pamatojoties uz rakstveida līgumu</u> (tai skaitā galvojumu apdrošināšanas polisi vai garantiju), tajā noteiktajā apmērā Eiropas Savienībā <u>uzņēmusies pienākumu atbildēt par klienta saistībām</u>, klientu no tām neatbrīvojot, vai pret kuru, <u>pamatojoties uz rakstveida līgumu</u>, Eiropas Savienībā pārņem <u>no klienta galvnieka līguma</u> izrietošas prasījuma tiesības. GelvoraSergel vērs uzmanību, ka Noteikumi un Kredītu reģistra likums nosaka <u>klienta un klienta galvnieka</u> reģistrā iekļaujamās ziņas tai skaitā personas datus, bet <u>nenosaka mantinieka datu apstrādi un nodošanu</u>.</p> <p>Vēršam uzmanību, ka Civillikuma 707.pants nosaka, ka mantojuma atstājēja kreditoriem jāgriežas ar saviem prasījumiem pie mantinieka. No kā secināms, ka tiesiskais pamats kreditoram prasīt no mantinieka izpildīt mantotās, no līguma izrietošās, saistības, ir no likuma izrietošs prasījums un mantinieks nav līguma darījuma puse. Mantiniekam ir likumisks, nevis līgumisks (ar kredītrisku saistīts) pienākums izpildīt mantotās parādsaistības. Latvijas Republikas Senāta 11.10.2019. spriedumā lietā Nr.SKC-312/2019 norādīts: <i>“Saistību pārejas jēdziens definēts Civillikuma 705.pantā. Mantinieks pārņem visas saistības, tostarp parādsaistības, kā arī visas tiesības, izņemot gluži personiskas (piemēram, uz visiem labumiem, kas cieši saistīti ar personu – laulību vai adopciju, tiesības uz godu, brīvību, miesas neaizskaramību, vārdu, dzīvību u.c., kā arī saistībām, kurām ir zināms mantisks raksturs, bet pastāv personiska atbildība: izpirkuma tiesībām, dāvinājuma apstrīdēšanas tiesībām u.c.)”</i>. Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī, lai neradītu kreditoriem strīdus situācijas attiecībā ar mantiniekiem gadījumā, kad mantinieku dati ir nodoti Latvijas Bankas Kredītu reģistram, ir nepieciešams veikt izmaiņas arī Kredītu reģistra noteikumu 6. un 7. punktā, nosakot, ka mantojuma gadījumā šajos punktos norādītās ziņas ir iesniedzamas arī par mantinieku. Kā arī būtu lietderīgi izvērtēt iespēju aktualizēt Kredītu reģistra likuma 1.panta terminoloģiju, nosakot, kas ir klienta mantinieks un galvnieka mantinieks. Jau šobrīd mantinieki vērsas ar iesniegumiem pie kreditoriem lūdzot veikt normatīvajiem aktiem atbilstošu personas datu apstrādi un datu nodošanu Kredītu reģistram, jo šobrīd Kredītu reģistra darbības regulējošais normatīvais</p>	<p>visas viņa saistības, izņemot tīri personiskās.</p> <p>Arī gadījumos, ja reģistra dalībnieks ar mantinieku nenoslēdz atsevišķu rakstveida līgumu par mantojuma atstājēja klienta vai klienta galvnieka saistību pārņemšanu, sākotnējās mantojuma atstājēja kā reģistra dalībnieka klienta vai klienta galvnieka saistības izriet no rakstveida līguma, kas ir bijis noslēgts starp mantojuma atstājēju un kreditoru. Attiecīgais tiesiskā kārtā noslēgtais darījums, no kura izriet klienta vai klienta galvnieka saistības, uz mantinieku pāriet saskaņā ar notāra izdoto mantojuma apliecību. Līdz ar to ar sākotnējo klienta vai klienta galvnieka līgumu nodibinātās mantojuma atstājēja klienta vai klienta galvnieka saistības turpinās uz likuma pamata, kad tās pārņem mantinieks. Tādējādi mantinieks atbilstoši Kredītu reģistra likuma 1. panta 5. un 8. punktam attiecīgi ir uzskatāms par klientu vai klienta galvnieku Kredītu reģistra likuma izpratnē un ziņas par šādām mantojuma ceļā iegūtām mantinieka kā klienta un klienta galvnieka saistībām ir iekļaujamas reģistrā.</p> <p>Līdz ar to nav nepieciešams papildināt Noteikumu 6. un 7. punktu ar norādi uz mantinieku, jo persona attiecīgajās klienta saistībās vai klienta galvnieka saistībās tiek uzskatīts attiecīgi par klientu vai klienta galvnieku.</p> <p>Noteikumu projekta 1.17. apakšpunkts paredz Noteikumus papildināt ar jaunu</p>
--	---	---

		<p>pamats tieši un nepārprotami nenosaka mantinieku kā fizisko personu datu apstrādi (t.sk. ziņu nodošanu Kredītu reģistram).</p>	<p>"Personas statusu kodu sarakstu" (Noteikumu projekta 1.30. apakšpunkts) īpaši akcentējot gadījumus, kuros persona klienta vai klienta galvnieka saistībās ir iestājusies mantošanas rezultātā, kā arī to, cik lielā mērā ir tās atbildība par šo saistību izpildi:</p> <p>1.17. izteikt 3.2.13. apakšnodaļu šādā redakcijā: "3.2.13. Personas statuss</p> <p>58. Reģistrā iekļauj ziņu "Personas statuss", norādot, vai persona ir klients vai klienta galvnieks. Ja persona atbildību par klienta vai klienta galvnieka saistībām uzņēmusies mantojuma pieņemšanas rezultātā, tad atkarībā no tā, vai šo atbildību persona uzņēmusies pilnā vai ar mantojuma masu ierobežotā apmērā, iekļaujot reģistrā ziņu "Personas statuss", attiecīgi norāda šīs personas statusu, kas atspoguļo arī tās atbildības apmēru.</p> <p>58.¹ Iekļaujot reģistrā ziņu "Personas statuss", norāda personas statusu saskaņā ar "Personas statusu kodu sarakstu" (1.¹ pielikums).";</p> <p>1.30. papildināt noteikumus ar 1.¹ pielikumu šādā redakcijā: "1.¹ pielikums Latvijas Bankas 2018. gada 18. janvāra noteikumiem Nr. 160</p> <p>Personas statusu kodu saraksts</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Personas statuss</th> <th>Kods</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta saistībām</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā</td> <td>G</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām</td> <td>H</td> </tr> <tr> <td>Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām</td> <td>I</td> </tr> </tbody> </table>	Personas statuss	Kods	Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām	B	Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta saistībām	C	Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām	D	Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā	G	Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām	H	Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām	I
Personas statuss	Kods																
Klients, kurš vispārējā kārtībā atbild par klienta saistībām	B																
Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta saistībām	C																
Klients, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta saistībām	D																
Klienta galvnieks, kurš galvojumu par klienta saistībām ir sniedzis vispārējā kārtībā	G																
Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā uzņēmis pilnu atbildību par klienta galvnieka saistībām	H																
Klienta galvnieks, kurš mantojuma pieņemšanas rezultātā ierobežotā apmērā atbild par klienta galvnieka saistībām	I																

9.	Nav	<p>SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārs:</p> <p>Šobrīd paredzētās Noteikumu izmaiņas neatrunā kārtību, kādā ir plānots norādīt, par kādu daļu atbild klienta un/vai klienta galvnieka mantinieks. Nav arī skaidra kārtība par mantinieku datu iekļaušanu reģistrā, jo vēstulē Nr.17-08.1.3/2024/13712 "Par ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā par mantojuma ceļā pārņemtām klienta vai klienta galvnieka saistībām", kas tika adresēta SIA "Aizdevums.lv", ir norādīts, ja mantinieks pārņem mantojuma atstājēja klienta saistības vienpersoniski, Kredītu reģistrā atspoguļo attiecīgo situāciju, <u>veicot personu aizstāšanu</u>, proti, mantojuma atstājējam kā klientam attiecīgajās saistībās norāda ziņu "Individuālais klienta saistību faktiskais beigu datums", savukārt mantinieku iekļauj personu sarakstā un norāda mantojuma apliecības izdošanas datumu kā ziņas "Individuālais klienta saistību sākuma datums" vērtību. Savukārt, gadījumos, kad ir divi vai vairāk mantinieki, kuri manto vienas klienta saistības dažādās tās daļās, Kredītu reģistrā iekļauj ziņas par katra mantinieka atsevišķo saistību daļu <u>kā jaunu klienta saistību</u> katram mantiniekam, ziņu "Klienta saistību rašanās veids" norādot "Saskaņā ar noslēgtu jaunu klienta līgumu esošo klienta saistību pārformēšanai" (kods "40"), bet mantojuma atstājēja kā klienta saistības Kredītu reģistrā norādot <u>kā izbeigušās klienta saistības</u>, ziņu "Klienta saistību izbeigšanās veids" norādot "Izbeigušās, vienojoties par jaunu klienta līgumu klienta saistību pārformēšanai" (kods 40). Vēršam uzmanību, ka atšķirīgā pieeja datu ievadē par mantinieku, atkarībā no to skaita, ir apgrūtināta un uzliek nesamērīgu slogu reģistra dalībniekam, atkarībā no mantinieku skaita, <u>veidot atšķirīgu mehānismu un struktūru datu ievadei un glabāšanai reģistra dalībnieka informācijas sistēmā</u>. Vēršam uzmanību, ka no Civillikuma 707.pantā uzliktā pienākuma atbildēt par mantojuma atstājēja parādiem ar savu pašā mantu mantinieks var atsvabināties, ja viņš izlieto inventāra tiesības (no 2025.gada), respektīvi, pieņemot mantojumu ar inventāra tiesībām un veicot personu aizstāšanu, radīsies situācijas, kad Kredītu reģistrā tiks atspoguļota neprecīza informācija par mantinieka saistību apjomu un mantinieka saistību izpildes kultūru, kura būtu jāvērtē individuālā mantinieka līmenī, nevis saistības līmenī. Mūsaprāt, šobrīd rodas neskaidrība, kas notiktu ar ziņām par saistību pārkāpumiem, veicot mirušās personas aizstāšanu ar mantinieku, it īpaši gadījumā, ja mantinieks saistības nokārto nekavējoties.</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Priekšlikumā norādītā kārtība, kas arī tika aprakstīta komentāru vēstulē pieminētajā Latvijas Bankas vēstulē Nr.17-08.1.3/2024/13712 "Par ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā par mantojuma ceļā pārņemtām klienta vai klienta galvnieka saistībām", var tikt piemērota tāda reģistra dalībnieka praksē, kas šādi attiecīgās klienta saistības var sadalīt.</p> <p>Reģistra dalībnieki, kas ir kredītiestādes, Latvijas Bankai norādījuši, ka klienta saistības nav pamata sadalīt, ja tās manto vairāk kā viena persona, jo kopumā mantinieki par mantoto klienta saistību izpildi atbild vienlīdzīgi tikai savas mantojuma daļas apmērā.</p> <p>Ņemot vērā priekšlikumā norādīto, ka mehānismam ziņu nodošanai būtu jābūt vienādam neatkarīgi no tā, vai mirušajam klientam vai klienta galvniekam ir viens vai vairāki mantinieki, <u>Latvijas Banka paredz šādas pieejas</u>: (1) ja ir iespēja dalīt mantoto klienta saistību apjomu konkrētai personai (mantiniekam), tad reģistrā var iekļaut ziņas par jaunām klienta saistībām mantiniekam, norādot arī jauno personas statusu. Šādu kārtību var piemērot, ja attiecīgais reģistra dalībnieks klienta saistības spēj sadalīt un ziņas par tām reģistrā iekļaut personorientēti; (2) ja mantošanas rezultātā nav iespēja sadalīt klienta saistību apjomu personorientēti, tad attiecīgos mantiniekus, norādot ziņu</p>
----	-----	---	---

	<p>Neatkarīgi no mirušā klienta/galvinieka mantinieku skaita, ziņas Kredītu reģistrā būtu nododamas personalizēti/individualizēti (atsevišķi) par katru mantinieku un katra mantinieka saistību daļu. Mehānismam ziņu nodošanai būtu jābūt vienādam, neatkarīgi, vai mirušajam klientam/galviniekam ir viens vai vairāki mantinieki.</p> <p>Mūsaprāt Kredītu reģistrā iekļaujamās periodiskās ziņas un ziņas par klienta vai klienta galvinieka saistību pārkāpumiem būtu iesniedzamas personalizēti/individualizēti (atsevišķi) pēc saistību pārņemšanas, neiekļaujot ziņas, kas bija attiecināmas uz mirušo klientu un/ vai galvinieku. Proti, šajā gadījumā kredītors turpina uzskaitīt klienta mantinieka vai klienta galvinieka mantinieka saistību izpildes kavējuma dienas, kamēr nav pilnībā samaksātas visas nokavētās summas no brīža, kad mantinieks saistības ir uzņēmis un ir iestājušies priekšnosacījumi informācijas iesniegšanai atbilstoši Noteikumiem un Kredītu reģistra likumam. Iekļaujot periodiskās ziņas un ziņas par klienta vai klienta galvinieka saistību pārkāpumiem, kas bija attiecināmas uz sākotnējo klientu un/ galvinieku rada risku, ka veiktā personas datu apstrāde nav atbilstoša Vispārīgās datu aizsardzības regulas 5.pantā nostiprinātajam precizitātes, datu minimizēšanas, likumīguma, godprātības un pārredzamības principam.</p>	<p>"Personas statuss", jāpiesaista klienta saistībām, kuras šīs personas kopīgi manto.</p> <p>Attiecībā uz priekšlikumā norādīto, ka reģistrā iekļaujamās periodiskās ziņas un ziņas par klienta vai klienta galvinieka saistību pārkāpumiem būtu iekļaujamās reģistrā personalizēti pēc klienta vai klienta galvinieka saistību pārņemšanas, neiekļaujot reģistrā ziņas, kas bija attiecināmas uz mirušo peronu, kas bija klients vai klienta galvinieks. Gadījumā, ja persona atbildību par klienta vai klienta galvinieka saistībām uzņēmusies mantojuma pieņemšanas rezultātā, ziņas par klienta vai klienta galvinieka saistību pārkāpumu arī šādā gadījumā ir iekļaujamas reģistrā personorientēti, kad iestājušies nosacījumi šo ziņu iekļaušanai reģistrā, proti, kad klients vai klienta galvinieks kavē klienta vai klienta galvinieka līgumā noteikto maksājumu ilgāk nekā 60 kalendāro dienu un visu klienta vai klienta galvinieka kavēto maksājumu summa sasniedz vai pārsniedz 150 <i>euro</i>. Savukārt ziņas par kavējuma dienu skaitu ir periodiskās ziņas un atspoguļo kopējo klienta saistību kavējuma dienu skaitu. Šīs ziņas citstarp tiek izmantotas finanšu tirgus dalībnieku uzraudzības un makroekonomiskās analīzes vajadzībām, un netiek izsniegtas citam reģistra dalībniekam, kurš nav iekļāvis reģistrā ziņas par konkrētajam klienta saistībām, kā arī pašam klientam vai klienta galviniekam.</p>
--	---	--

10.	Nav	<p>SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārs:</p> <p>Šobrīd Noteikumu pielikumos Nr. 3 “Klienta saistību veidu kodu saraksts” Nr.7 “Klienta saistību rašanās veidu kodu saraksts”, Nr.8 “Klienta saistību izbeigšanās veidu kodu saraksts”, nesatur kodus, kas ļauj norādīt, ka klientu saistības ir radušās uz mantojuma pamata vai tās ir izbeigušās ar klienta/ parādnieka nāvi un tās ir pārgājušas uz mantinieku. Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī to, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - saistības mantošanas ceļā rodas uz likuma, nevis līguma, pamata, - netiek slēgts līgums un klienta saistības netiek pārformētas uz līguma pamata, <p>augstāk minētie pielikumi būtu papildināmi ar kodiem, kas ļauj norādīt objektīvu informāciju par saistību izbeigšanos un to rašanos uz mantojuma pamata, veicot šādas izmaiņas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pielikumu Nr. 3 “Klienta saistību veidu kodu saraksts” papildināt ar jaunu kodu Mantojums; • pielikumu Nr.7 “Klienta saistību rašanās veidu kodu saraksts” papildināt ar jaunu kodu “Saskaņā ar mantojuma pieņemšanu un par apstiprināšanu mantojuma tiesībās”; • pielikumu Nr.8 “Klienta saistību izbeigšanās veidu kodu saraksts” papildināt ar jaunu kodu “Izbeigušās, sakara ar klienta un/ vai galvnieka nāvi”. 	<p>Nav ņemts vērā. Sniegts skaidrojums.</p> <p>Skatīt sniegto skaidrojumu uz komentāru Nr. 8. To, ka persona (mantinieks) klienta saistībās vai klienta galvnieka saistībās iestājusies uz mantojuma pamata, norādīs ziņa "Personas statuss" (Noteikumu projekta 1.17. un 1.30. apakšpunkts).</p> <p>Jebkura veida papildus pārmaiņas rada reģistra dalībniekiem nozīmīgas IT izstrādes un izmaksas, tāpēc šobrīd novērtējam kā pietiekamu ieviesto norādi, paplašinot ziņu "Personas statuss" ar "Personas statusa kodu sarakstā" (1.^l pielikuma) norādītajiem jaunajiem personas statusiem, ka persona ir mantinieks.</p>
11.	Nav	<p>SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārs:</p> <p>Šobrīd paredzētās izmaiņas neatrunā kārtību, kāds būtu norādāms Individuālais klienta saistību sākuma datums mantiniekam, bet vēstulē Nr. 17-08.1.3/2024/13712 “Par ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā par mantojuma ceļā pārņemtām klienta vai klienta galvnieka saistībām”, kas tika adresēta SIA “Aizdevums.lv”, ir norādīts, ka Individuālais klienta saistību sākuma datums ir norādāms mantojuma apliecības izdošanas datums. Paskaidrojam, ka kreditori faktiski saskaras ar situācijām, kad ir mantinieki, kas apzināti nepieņem mantojumu un neizņem mantojuma apliecību, lai gan faktiski šis mantojums ir tā valdījumā, tādējādi cenšoties apgrūtināt parādu piedziņu. Tādējādi, neesot mantojuma apliecībai. var veidoties situācijas, kad nav iespējams norādīt sākuma datumu, kas ir vienāds ar mantojuma apliecības izdošanas datumu. Lai no šādām situācijām izvairītos, rekomendēja,</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Ja ziņu iekļaušanu reģistrā par mantinieku veic, norādot šai personai atsevišķas saistības personorientēti, tad var kā šo klienta vai klienta galvnieka saistību sākuma datumu norādīt datumu, kad persona ir pieņēmusi mantojumu, neatkarīgi no dokumenta veida – iesniegums par mantojuma pieņemšanu vai mantojuma apliecība.</p> <p>Reģistra dalībnieku, kas ir kredītiestādes, praksē šāda problemātika neveidojas, jo ziņas par personu, kas ir mantinieks, tiek</p>

		ka individuālais klienta saistību sākuma datums būtu norādāms arī "Iesnieguma par mantojuma pieņemšanu un par apstiprināšanu mantojuma tiesībās" datums atbilstoši Notariāta likuma 251.panta 1. un 2. punktam.	iekļautas reģistrā pie jau esoša ieraksta par klienta vai klienta galvnieka saistībām.
12.	Nav	<p>SIA "GelvoraSergel" un SIA "AIZDEVUMS.LV" komentārs:</p> <p>Vēstulē Nr.17-08.1.3/2024/13712 "Par ziņu iekļaušanu Kredītu reģistrā par mantojuma ceļā pārņemtām klienta vai klienta galvnieka saistībām", kas tika adresēta SIA "Aizdevums.lv", Latvijas Banka paskaidro, ka ne Vispārīgā personas datu aizsardzības regula, ne Kredītu reģistra darbību regulējošie normatīvie akti attiecīgajā jomā neparedz atšķirīgu personas datu apstrādi, kā kritēriju ņemot vērā to, vai persona ir pilngadīga vai nepilngadīga. Klienta un klienta galvnieka saistības var mantot nepilngadīga persona. Lai gan ne Vispārīgā personas datu aizsardzības regula, ne Kredītu reģistra darbību regulējošie normatīvie akti attiecīgajā jomā neparedz atšķirīgu personas datu apstrādi, kā kritēriju ņemot vērā to, vai persona ir pilngadīga, vai nepilngadīga, vēlamies vērst uzmanību, ka Kredītu reģistra likuma 2.panta 2.punktā nostiprinātā mērķa sasniegšanai nav nepieciešama nepilngadīgu personu datu apstrāde, jo gadījumā, kad parādsaistības manto sešgadīgs bērns, tā datu apstrāde Latvijas Bankas Kredītu reģistrā nesniegs ieguldījumu atbildīgas patērētāja kreditēšanas, kā arī atbildīgas un godprātīgas aizņemšanās veicināšanā, kad valstī nenotiek nepilngadīgo personu kreditēšana. Aicinām izvērtēt tiesisko pamatu un paredzamo kārtību nepilngadīgo mantinieku datu apstrādē, ņemot vērā Kredītu reģistrā uzkrājamo ziņu, piemēram, kavējuma ziņu, nākotnes ietekmi uz fizisko personu tiesībām un interesēm, jo īpaši ņemot vērā, ka bērni un to datu apstrāde ir uzskatāma par īpaši aizsargājamu Vispārīgās personas datu aizsardzības regulas izpratnē.</p>	<p>Sniegts skaidrojums.</p> <p>Bāriņtiesai ir jāakceptē mantojuma pieņemšana nepilngadīgas personas labā. Līdz ar to tikai pēc bāriņtiesas piekrišanas, ka nepilngadīga persona uzņemas šādas saistības, reģistrā var tikt iekļautas ziņas par nepilngadīgu personu kā klientu vai klienta galvnieku.</p> <p>Ja personas datu apstrāde izriet no likuma, tad Vispārīgās personas datu aizsardzības regulas prasības ir vienādas visiem datu subjektiem.</p> <p>Vispārīgās personas datu aizsardzības regulas 22. panta 1. daļa paredz, ka nepilngadīgā datus nevajadzētu izmantot tādu lēmumu pieņemšanas procesā, kuras pamatā ir tikai automatizēta apstrāde, tostarp profilēšana, kas attiecībā uz nepilngadīgo rada tiesiskās sekas vai kas līdzīgā veidā ievērojami ietekmē datu subjektu.</p>